

Szkoła Podstawowa nr 8 im. 1 WDP
w Legionowie

PROGRAM POPRAWY FREKWENCJI

Legionowo, 2019 r.

Wstęp

Przeprowadzona w szkole analiza frekwencji uczniów uprawnia do stwierdzenia, że skala nieusprawiedliwionych dni oraz pojedynczych godzin nieobecności na zajęciach lekcyjnych stanowi problem wymagający podjęcia zdecydowanych działań przeciwdziałających temu zjawisku i jego konsekwencjom.

Przyczyny nieusprawiedliwionej absencji na zajęciach lekcyjnych.

Z ankiet, rozmów z uczniami i ich rodzicami przeprowadzanych przez wychowawców i pedagoga wynika, że wagary i ucieczki z pojedynczych lekcji są traktowane przez uczniów jako sposób unikania konsekwencji nieprzygotowania się do lekcji, sprawdzianu, klasówki i tym samym – uważane są za ucieczkę przed uzyskaniem oceny niedostatecznej.

Uczniowie chętnie opuszczają lekcje w towarzystwie innych, toteż często inicjują wagary zbiorowe. Podatni na wpływ rówieśników koledzy, odpowiednio motywowani, towarzyszą wagarowiczom i w ten sposób dołączają do grupy łamiących przepisy szkolnego prawa. Do absencji uczniów przyczynia się też postawa rodziców, którzy nie okazują zainteresowania sytuacją szkolną córki czy syna, nie mobilizują do przyjmowania właściwych postaw, nie są konsekwentni, a często nie mają żadnego wpływu na wybory dziecka albo brakuje im czasu, aby interesować się jego karierą szkolną. Niektóre dzieci w czasie odbywania się w szkole zajęć edukacyjnych angażowane są do opieki nad młodszym rodzeństwem lub z innych powodów rodzinnych bywają zatrzymywane w domu.

Skutki absencji na zajęciach lekcyjnych

Ze względu na absencję narastają trudności w nauce, które prowadzą do niepowodzeń szkolnych. Uczeń, który wagaruje i doświadcza problemów w szkole, bywa odrzucany przez zespół klasowy, może mieć poczucie wyizolowania i niską samoocenę. Taki stan pośrednio lub bezpośrednio bywa powodem zaprzestania realizacji obowiązku szkolnego, szukania możliwości zaspokojenia potrzeby uznania, sukcesu, samorealizacji w nieformalnych grupach szkodliwych społecznie o znamionach przestępczych.

CEL PROGRAMU: Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.

PRZEWIDYWANE EFEKTY: Poprawa frekwencji i sytuacji szkolnej uczniów zagrożonych niepowodzeniem szkolnym.

Wychowawcy klas zostali zobowiązani do przeanalizowania frekwencji uczniów i przygotowania wykazów zawierających liczbę godzin lekcyjnych nieusprawiedliwionej absencji na lekcjach każdego z podopiecznych mających problemy z realizacją obowiązku szkolnego.

Z przeprowadzonej analizy przygotowanych przez wychowawców wykazów wynika, że w przypadku niektórych uczniów można potraktować wagary lub ucieczkę z lekcji jako sprawę incydentalną, zaś w innych ilość opuszczonych dni i godzin lekcyjnych to już wagary.

W związku z powyższym, w zależności od skali problemu, dokonano podziału uczniów wagarujących na kategorie:

- "A" - do której zakwalifikowano uczniów, którzy opuścili bez usprawiedliwienia do 10 godzin lekcyjnych,
- "B" - do tej grupy zaliczono uczniów, którzy mają odnotowanych od 11 do 20 godzin nieusprawiedliwionych nieobecności, ale wobec nich nie toczy się postępowanie w sądzie, nie znajdują się pod opieką kuratora sądowego, a ich absencja na zajęciach nie stanowi głównej przyczyny zagrożenia niepowodzeniem szkolnym.
- "C" - do której zakwalifikowani zostali uczniowie nagminnie wagarujący (ponad 20 godzin wagarów w każdym miesiącu), wobec których wychowawcy wyczerpali możliwości oddziaływania w celu poprawy frekwencji, a absencja stanowi zagrożenie niepromowania do klasy programowo wyższej, może też wskazywać na niedostosowanie społeczne lub je spowodować i demoralizację ucznia. W tej grupie znajdują się również uczniowie będący pod opieką kuratora i ci, wobec których toczy się postępowanie w Sądzie Rodzinnym i Nieletnich.

Przeciwdziałanie wagarom i uciezkom z lekcji

Wagary i uciezki z lekcji traktowane przez uczniów jako unikanie ocen niedostatecznych np.: z odpowiedzi, za brak zadania domowego, ze sprawdzianu, itd. muszą być dla ucznia nieopłacalne. W tym celu nauczyciele zobowiązani są do zawarcia z uczniami kontraktu, w którym określone zostaną warunki tolerancji nieprzygotowania się do lekcji, koszty wagarów i uciezek z zajęć edukacyjnych.

Konkretne działania ukierunkowane na poprawę frekwencji uczniów.

Wychowawca zobowiązany jest w ciągu całego roku szkolnego i w odniesieniu do wszystkich uczniów:

- a. Systematycznie monitorować frekwencję uczniów swojej klasy,
- b. Sporządzać miesięczne zestawienia frekwencji uczniów w klasie z dokonaniem analizy i oceny sytuacji poszczególnych uczniów, co stanowi podstawę zakwalifikowania "wagarowiczów" do odpowiedniej kategorii.
- c. Powyższe zestawienia należy przechowywać w "Teczce wychowawcy".
- d. Poinformować rodziców o *Programie poprawy frekwencji* i ustalić z nimi formy i zakres współpracy dotyczący usprawiedliwiania nieobecności w szkole, informowania ich o wagarach i uciezkach z lekcji.
- e. Współpracować z nauczycielami, pedagogiem i rodzicami ucznia.

Podjęte działania wobec wagarującego ucznia są zależne od skali problemu, który jest podstawą zakwalifikowania do jednej z trzech kategorii.

Zadania wychowawcy:

Wychowawca zakłada teczkę wychowawcy (skoroszyt z koszulką dla każdego ucznia), w której zbiera stosowne informacje o wychowankach, w tym – usprawiedliwienia i karty frekwencji prowadzone dla uczniów z kategorii „B” i „C”.

Kategoria "A"

- a. Wychowawca przeprowadza z uczniem rozmowę, której celem jest poznanie przyczyny wagarów, ucieczki z lekcji oraz stanu świadomości ucznia dotyczącej konsekwencji dokonywanych wyborów i podejmowanych decyzji.
- b. W razie potrzeby wychowawca pomaga uczniowi zweryfikować jego postawę wobec wagarów, ucieczek z lekcji i obowiązków uczniowskich i przypomina o wymaganiach na poszczególne oceny zachowania z uwzględnieniem informacji dotyczącej kryteriów związanych z frekwencją, kontaktuje się z rodzicem ucznia i informuje o zagrożeniach wynikających z opuszczania zajęć edukacyjnych.

Kategoria "B"

- a. Na kartach frekwencji gromadzonych w teczce wychowawcy wychowawca wpisuje bieżące informacje o wagarach i ucieczkach z lekcji oraz o ewentualnych pozytywnych zmianach postawy ucznia w odniesieniu do realizacji obowiązku szkolnego.
- b. Wychowawca informuje rodziców o zeszytach/karcie i potrzebie podpisywania dokonywanych tam wpisów o obecności na zajęciach lekcyjnych, wagarach i ucieczkach z lekcji.
- c. Wychowawca przeprowadza rozmowę z rodzicami ucznia w celu poznania przyczyn wagarów i uświadomienia rodzicom wagi problemu oraz możliwości i potrzeby współpracy w przeciwdziałaniu trudnościom.
- d. Wychowawca prowadzi rozmowę z uczniem w obecności rodziców i zawiera z nim kontrakt, w którym określone zostają warunki poprawy frekwencji ucznia na zajęciach w szkole.
- e. W zależności od dalszej sytuacji (bieżąca obserwacja, miesięczne zestawienie) uczeń może zostać przekwalifikowany do kategorii "A" lub "C", a w przypadku wyeliminowania problemu wagarów i ucieczek z lekcji powinien zostać nagrodzony, np.: pochwałą w zeszytach frekwencji, na forum klasy, oceną zachowania.

Kategoria "C"

- a. Wychowawcy prowadzą karty frekwencji gromadzone w teczce wychowawcy.
- b. Wychowawcy przekazują pedagogowi wykaz uczniów z podaną informacją o skali problemu (karty frekwencji), podjętych przez siebie działaniach, efektach tych działań, sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia.
- c. Pedagog podejmuje działania wobec ucznia, jego rodziców.
- d. Wychowawca we współpracy z pedagogiem przygotowuje opinię o uczniu.
- e. Po wyczerpaniu możliwości oddziaływania szkoły na ucznia i jego rodziców, przy braku pożądanych zmian w realizacji obowiązku szkolnego, pedagog kieruje sprawę ucznia do Sądu Rodzinnego i Nieletnich.
- f. Pedagog i wychowawcy współpracują z kuratorami.

Wychowawca ma prawo przy 95% i wyższej frekwencji ucznia do podwyższenia mu o jeden stopień oceny z zachowania.

Nauczyciel przedmiotu przy 95% frekwencji ucznia na zajęciach pozalekcyjnych z tego przedmiotu może podnieść mu o jeden stopień ocenę z tych zajęć edukacyjnych, a w przypadku udziału ucznia w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych – przy 95% frekwencji

na tych zajęciach – do wystawienia mu oceny dopuszczającej na koniec semestru lub roku szkolnego.

Wychowawca nagradza pochwałą uczniów o bardzo dobrej frekwencji na forum klasy a także podczas zebrania z rodzicami.

Zadania nauczycieli:

- Konsekwentnie przestrzegają zasad klasyfikacji z zajęć edukacyjnych i nie klasyfikują uczniów, u których brak jest podstaw do wystawienia oceny.
- Systematycznie kontrolują obecności na zajęciach lekcyjnych; wpisują do zeszytu frekwencji uczniów z kategorii „B” i „C” informacje o absencji podopiecznych albo przekazują na bieżąco informacje wychowawcy klasy. Nauczyciel może zastosować korzystniejszy system poprawy ocen względem ucznia odznaczającego się 95% frekwencją przy nienagannym zachowaniu na lekcji.
- Nauczyciel sprawdza przygotowanie ucznia do zajęć zaraz po jego powrocie do szkoły lub w uzasadnionych przypadkach wyznacza termin uzupełnienia braków.
- Nauczyciele współdziałają oraz komunikują się ze sobą we wszystkich sprawach dotyczących uczniów.

Zadania ucznia:

- Usprawiedliwia nieobecności na zajęciach lekcyjnych zgodnie z obowiązującymi w szkole zasadami (Statut).
- Pomimo nieobecności ucznia w szkole ma on obowiązek nadrobienia zaległości wynikających z tytułu jego absencji oraz być przygotowanym do zajęć po powrocie do szkoły.
- W przypadku jednodniowej nieobecności ucznia, tj. w dniu, w którym zaplanowany był sprawdzian, uczeń jest zobowiązany okazać usprawiedliwienie nauczycielowi uczącemu danego przedmiotu.

Zadania rodziców:

- Informują na bieżąco wychowawcę o przyczynach nieobecności dziecka w szkole, usprawiedliwiają nieobecności ucznia po pisemnym podaniu przyczyny nieobecności na przygotowanym przez szkołę druku lub po dostarczeniu zwolnienia lekarskiego. Przy długotrwałej absencji usprawiedliwienia należy dokonać w pierwszym tygodniu nieobecności, a w przypadku krótszej nieobecności – w dniu powrotu do szkoły. Zwolnienie ucznia z zajęć lekcyjnych odbywa się na pisemną prośbę rodziców (prawnych opiekunów) zapisaną na przygotowanym przez szkołę druku i zatwierdzoną przez wychowawcę, nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne, wicedyrektora lub dyrektora; wyjście ze szkoły następuje po zarejestrowaniu się w sekretariacie szkoły.

- Przy dużej absencji dziecka są zobowiązani do dostarczania zwolnień lekarskich.
- W związku z faktem, że szkoła odpowiada za ucznia w trakcie trwania zajęć lekcyjnych, rodzic może zwolnić syna/córkę tylko w uzasadnionych przypadkach i zgodnie z obowiązującymi w szkole zasadami.
- Systematycznie współpracują ze szkołą, uczestnicząc w spotkaniach z wychowawcą.
- Współtworzą spójny plan oddziaływań wychowawczych.
- Rada Rodziców wspiera szkołę finansowo w zakresie nagradzania uczniów za wzorową frekwencję.

Motywowanie do systematycznego uczęszczania na zajęcia:

- Zapoznanie uczniów oraz rodziców z Programem Poprawy Frekwencji.
- Rozbudowanie systemu nagród za bardzo dobrą frekwencję (listy pochwalne, wyróżnienia na apelu, nagrody rzeczowe).

Podsumowanie

Systematyczne czuwanie nad wysoką frekwencją uczniów wymaga od nauczyciela dużego nakładu pracy i konsekwencji. Wskazane są częste kontakty wychowawcy z rodzicami. Frekwencja powinna być jednym z głównych tematów wywiadówek.

Wychowawcy muszą informować uczniów o konsekwencjach opuszczania lekcji i swoimi działaniami motywować do uczestniczenia w zajęciach lekcyjnych.

Sprawa podniesienia poziomu frekwencji w naszej szkole wymaga współpracy wszystkich nauczycieli. Bardzo ważna jest również pomoc rodziców, których należy zmobilizować do współdziałania z wychowawcą. Czuwanie przez szkołę nad frekwencją uczniów jest związane z jej funkcją wychowawczą. Sprawa właściwej frekwencji powinna być przedstawiana młodzieży jako jeden z jej podstawowych obowiązków – dzisiaj jako uczniów, a w przyszłości, jako odpowiedzialnych dorosłych.

Należy pamiętać o tym, że wyłącznie jednolite oraz konsekwentne oddziaływania wszystkich pracowników szkoły i rodziców gwarantują efekty realizacji tego programu.